

Cardinalul Iuliu Hossu , prigonit de urmașii săi...

P. DDr. Remus Mircea Birtz, OBSS
Diplomat al Congregației pentru Canonizări,
odată colaborator extern al aceluși Dicasteriu.

Apariția unor volume omagiale dedicate episcopului de Cluj-Gherla recent plecat dintre noi, unele realizate sub patronajul și cu contribuția Asociației *Cardinal Iuliu Hossu* oferă cititorului atent date inedite despre fireasca implicare a structurilor diocezane în identificarea și recuperarea relicvelor Fericitului Cardinal.

Aceste relicve demult trebuiau expuse venerației publice constante din partea credincioșilor în Catedrala diecezană din Cluj-Napoca, imediat după ceremonia publică de beatificare din Iunie 2019. Volumele omagiale respective nu explică nerealizarea acestui fapt bizar.

Mai mult, lipsa unui volum care să conțină documentele de identificare a relicvelor Cardinalului Hossu ridică semne de întrebare, odată ce alte episcopii greco-catolice au finalizat corespunzător procesul de identificare a relicvelor martirilor lor. Episcopii Alexandru Mesian și Mihai Frățilă au procedat din timp la identificarea relicvelor predecesorilor lor, cu ani buni înainte de beatificarea martirilor. Iată de pildă Episcopia Lugojului a realizat un volum esențial **Episcopia Greco-Catolică Lugoj (coord.) - Episcop Ioan Bălan (1880-1959) : exhumarea și depunerea în Catedrala greco-catolică din Lugoj**, Baia-Mare, Ed. Surorilor Lauretane, 2014, 112 p., cu ilustrații și facsimile. (În anexă redăm reportajul Monseniorului Mario Rupp din Lugoj, referitor la identificarea relicvelor din Cimitirul Bellu Catholic, București). Analog s-a procedat la București: **Frățilă Mihai - Episcopul greco-catolic Vasile Aftenie : (1899-1950) : 60 de ani de la trecerea în eternitate : rapoartele asupra deshumării osemintelor sale, 12-14 mai 2010**. Tg. Lăpuș , Ed. Galaxia Gutenberg, 2012, 84 p. cu ilustrații. Trist este faptul că aceste lucrări nu au fost puse în vânzare la librăriile catolice din Cluj-Napoca (de altfel oraș cu veleități culturale), fiind accesibile însă la Biblioteca Centrală Universitară „ Lucian Blaga” din Cluj.

Căutând în spațiul cibernetic ceea ce era inaccesibil în bibliotecă¹, am găsit un material de presă, cu sugestive reproduceri fotografice, pe care îl redăm mai jos:

<https://timponline.ro/osemintele-cardinalului-iuliu-hossu-nascut-la-milas-deshumate-foto/>

[TimpOnline.ro](https://timponline.ro)

[Prima pagină](#) » [Recomandări](#) » *Osemintele cardinalului Iuliu Hossu, nascut la Milas, deshum ...*

¹ Un comunicat asupra exhumării relicvelor Cardinalului Mucenic a fost publicat de Biroul de Presă – „Reîntoarcerea” Cardinalului Iuliu Hossu la sediul său episcopal din Cluj, in „Viața Creștină”, Cluj-Napoca, 2019, XXIX, nr. 4 (482), p. 16.

Osemintele cardinalului Iuliu Hossu, născut la Milaș, deshumate (FOTO)
02 aprilie 2019 de [Timp Online](#) [28 comentarii](#)

Osemintele arhierelui Iuliu Hossu, aflate în Cimitirul Bellu catolic din București, au fost deshumate, o parte dintre ele fiind transportate la sediul Eparhiei Cluj-Gherla.

Operațiunile de deshumare, recunoaștere canonică, expertize și analize medico-antropologice au fost efectuate cu respectarea normelor legilor civile și canonice în vigoare, în prezența membrilor Tribunalului ad casum, a unor experți în arheologie și antropologie, a câtorva membri ai familiei Hossu din București, a unor ierarhi și clerici din București și Cluj, precum și a personalului tehnic auxiliar și a unor credincioși.

Potrivit Eparhiei Cluj-Gherla, s-a început în data de 7 martie, la ora 10.30, cu un Parastas celebrat de către cei trei arhiepiscopi prezenți (PS Mihai Frățilă, Episcop greco-catolic de București, PS Florentin Crihălmeanu, Episcop greco-catolic de Cluj-Gherla și PS Cornel Damian, Episcop auxiliar al Arhiepiscopiei romano-catolice de București). S-a trecut la înlăturarea plăcii care bloca accesul în cavoul subteran. După spargerea betonului armat și înlăturarea plăcii laterale de piatră, s-au găsit osemintele slujitorului lui Dumnezeu, Arhiepiscopul Iuliu Hossu, așezate într-un sac de plastic, împreună cu câteva obiecte de vestimentație personală cu care fusese înhumat.

”La încheierea analizelor (în 8 martie 2019, ora 13.40), s-au comunicat întregii asistențe primele rezultate ale expertizelor prin care se adeverește că acele oseminte și rămășițe pământești sunt ale Slujitorului lui Dumnezeu, Arhiereu Iuliu Hossu. Apoi osemintele au fost așezate în două cutii, care au fost închise și sigilate. Una dintre acestea, la cererea familiei, a fost reînhumată în același cavou, cu un parastas în memoria ilustrului Arhiereu. Cealaltă cutie sigilată, cu aprobările de rigoare, a fost transportată la sediul Episcopiei de Cluj-Gherla”, anunță Eparhia.

PS Florentin a declarat: *„Mulțumim mai întâi Bunului Dumnezeu, apoi mulțumim mijlocirii Preasfintei Fecioare Maria, Sfântului Iosif și Sfântului Ioan Paul al II-lea pentru buna desfășurare a acestui moment deosebit. Mulțumim tuturor forurilor eclesiastice și civile care ne-au acordat sprijinul și aprobările necesare pentru a putea desfășura în bune condiții aceste acțiuni. Astfel, putem afirma că unul dintre visele primului Cardinal al Neamului nostru s-a împlinit: s-a întors acasă la ai săi, la domiciliul său, la «Catedrala scumpă» sufletului său, dar... fără a se despărți de ai săi.*

Așteptând cu bucurie momentul celebrativ al beatificării episcopilor noștri morți în faimă de martiri în timpul regimului comunist, de către Sf. Părinte Papa Francisc, rugăm pe Bunul și Atotputernicul Dumnezeu să binecuvânteze cu harurile Sale pe toți aceia care prin rugăciunile lor, prin acordul lor și sprijinul nemijlocit au ajutat buna desfășurare a acestui moment ce va rămâne înscris în istoria familiei Hossu, a Bisericii Catolice și a Neamului nostru”. (din comunicatul Biroului de presă al Episcopiei Greco-Catolice de Cluj-Gherla, 1 aprilie 2019).

Fiu al lui Ioan și al Victoriei Măriuțiu, Iuliu Hossu s-a născut la 31 ianuarie 1885 la Milașu Mare (azi Milaș, jud. Bistrița-Năsăud). Fiu de preot, a primit Botezul și Mirul la 19 martie următor. Între 1892 și 1896, a frecventat școala elementară confesională din satul natal. A urmat studiile secundare până în 1900 la Gimnaziile din Reghin și din Târgu Mureș. Apoi a urmat cursul superior la Liceul din Blaj, unde și-a luat examenul de maturitate în 1904. Trimis la Roma, la Colegiul Urbanian, a obținut doctoratul în filozofie (1906) și în teologie (1910) la Ateneul De Propaganda Fide. Încardinat la Lugoj, a fost sfințit preot în 1910 la Roma.

A avut diferite funcții la Curia de la Lugoj, iar în timpul Primului Război Mondial a fost capelan militar. În 1917 a fost numit episcop de Gherla. Figură proeminentă în timpul evenimentelor Unirii Transilvaniei cu Regatul României în 1918, a fost renumit și pentru activitatea sa pastorală. În 1930, Eparhia sa devenind „de Cluj-Gherla”, episcopul Hossu și-a stabilit reședința la Cluj.

După instaurarea regimului comunist, împreună cu toți ceilalți episcopi greco-catolici, a respins manevrele autorităților comuniste care vizau dezorganizarea și, în final, scoaterea în afara legii a Bisericii Greco-Catolice Române. I-a pregătit pe credincioși pentru zilele grele care urmau.

A fost arestat în noaptea de 28-29 octombrie 1948, împreună cu ceilalți episcopi români uniți, în cadrul prigoanei staliniste dezlănțuite împotriva Bisericii Greco-Catolice din ură față de credința catolică și față de comuniunea cu Scaunul Apostolic. Între 1950 și 1954, a fost întemnițat la închisoarea din Sighet, în urma refuzului său de repetat a abandona comuniunea catolică.

După așa-zisa eliberare din închisoare, la 4.01.1955, a fost dus în Domiciliu Obligatoriu în două mănăstiri ortodoxe, împreună cu ceilalți doi episcopi supraviețuitori ai închisorii din Sighet. Între 1955-1956, perioada „destalinizării ezitante”, i-a încurajat pe credincioșii greco-catolici să-și declare public apartenența confesională și a susținut reorganizarea structurilor Bisericii Greco-Catolice în clandestinitate.

Începând din august 1956, a fost izolat în Domiciliu Obligatoriu la mănăstirea ortodoxă Căldărușani vreme de aproape 14 ani. Acolo a fost supus până la sfârșitul zilelor sale unor continue presiuni și umiliri care ar fi trebuit să-l determine să renege comuniunea cu Urmașul lui Petru și credința catolică.

În 1969 a fost făcut cardinal in pectore de Papa Paul al VI-lea. Înainte de aceasta, îi ceruse respectuos Papei să accepte ca el să-și continue lucrarea pentru Biserică în țară și să nu fie numit cardinal în timp ce Biserica sa era persecutată.

La 7 mai 1970 și-a pierdut de mai multe ori cunoștința. Din pricina condițiilor severe de izolare, familia sa nu a fost înștiințată, iar spitalizarea s-a făcut cu o săptămână de întârziere, nelăsându-i-se nicio șansă de restabilire. A murit la spitalul Colentina din București la 28 mai 1970.

Eparhia de Cluj-Gherla

[il y a 2 ans environ](#)

Imagini de la deshumarea osemintelor Slujitorului lui Dumnezeu, Arhiepiscopul Iuliu Hossu și „reînțoarcerea” Cardinalului Iuliu Hossu la sediul său episcopal din Cluj:

<https://photos.app.goo.gl/xSMxbzbioyZmr7Gx8>

În perioada 7-8 martie 2019 s-a desfășurat, la Cimitirul Bellu catolic din București, deshumarea osemintelor Slujitorului lui Dumnezeu, Arhiepiscopul Iuliu Hossu. Operațiunile de deshumare, recunoaștere canonică, expertize și analize medico-antropologice au fost efectuate cu respectarea normelor legilor civile și canonice în vigoare, în prezența membrilor Tribunalului ad casum, a unor experți în arheologie și antropologie, a câtorva membri ai fam. Hossu din București, a unor ierarhi și clerici din București și Cluj, precum și a personalului tehnic auxiliar și a unor credincioși.

S-a început în data de 7 martie, la ora 10.30, cu un Parastas în memoria ilustrului Arhiepiscop, celebrat de către cei trei arhiepiscopi prezenți (PS Mihai Frățilă, Episcop greco-catolic de București, PS Florentin Crihălmeanu, Episcop greco-catolic de Cluj-Gherla și PS Cornel Damian, Episcop auxiliar al Arhiepiscopiei romano-catolice de București).

S-a trecut la înlăturarea plăcii care bloca accesul în cavoul subteran. După spargerea betonului armat și înlăturarea plăcii laterale de piatră, s-au găsit osemintele slujitorului lui Dumnezeu, Arhiepiscopul Iuliu Hossu, așezate într-un sac de plastic, împreună cu câteva obiecte de vestimentație personală cu care fusese înhumat.

La încheierea analizelor (în 8 martie 2019, ora 13.40), s-au comunicat întregii asistențe primele rezultate ale expertizelor prin care se adevărește că acele oseminte și rămășițe pământești sunt

ale Slujitorului lui Dumnezeu, Arhiereu Iuliu Hossu.

Apoi osemintele au fost așezate în două cutii, care au fost închise și sigilate. Una dintre acestea, la cererea familiei, a fost reînhumată în același cavou, cu un parastas în memoria ilustrului Arhiereu. Cealaltă cutie sigilată, cu aprobările de rigoare, a fost transportată la sediul Episcopiei de Cluj-Gherla.

După ce, prin voia Domnului, l-a condus pe ilustrul Arhiereu Iuliu Hossu pe drumul reînțoarcerii la sediul său episcopal din Cluj, PS Florentin a declarat: „Mulțumim mai întâi Bunului Dumnezeu, apoi mulțumim mijlocirii Preasfintei Fecioare Maria, Sfântului Iosif și Sfântului Ioan Paul al II-lea pentru buna desfășurare a acestui moment deosebit. Mulțumim tuturor forurilor eclesiastice și civile care ne-au acordat sprijinul și aprobările necesare pentru a putea desfășura în bune condiții aceste acțiuni.

Astfel, putem afirma că unul dintre visele primului Cardinal al Neamului nostru s-a împlinit: s-a întors acasă la ai săi, la domiciliul său, la «Catedrala scumpă» sufletului său, dar... fără a se despărți de ai săi.

Așteptând cu bucurie momentul celebrativ al beatificării episcopilor noștri morți în faimă de martiri în timpul regimului comunist, de către Sf. Părinte Papa Francisc, rugăm pe Bunul și Atotputernicul Dumnezeu să binecuvânteze cu harurile Sale pe toți aceia care prin rugăciunile lor, prin acordul lor și sprijinul nemijlocit au ajutat buna desfășurare a acestui moment ce va rămâne înscris în istoria familiei Hossu, a Bisericii Catolice și a Neamului nostru”. (din comunicatul Biroului de presă al Episcopiei Greco-Catolice de Cluj-Gherla, 1 aprilie 2019).

Din lectura materialului reprodus anterior și a fotografiilor anexe rămânem cu un gust amar.

Primul semn de întrebare este legat de an. De ce s-a așteptat până în 2019 pentru identificarea relicvelor Cardinalului Mucenic? Spre deosebire de alți martiri ale căror relicve odihnesc în locuri deocamdată neidentificate în mod sigur (Martirii arhieriei Ioan Suciu, Valeriu Traian Frențiu și Tit Liviu Chinezu în Cimitirul Săracilor din Sighet, Mitropolitul ales Mucenicul Alexandru Rusu în cimitirul deținuților politici din Gherla „ La Căramidărie”), Cardinalul Iuliu Hossu a avut șansa de a fi înhumat într-un mormânt bine individuat în Cimitirul Bellu Catholic din București, ulterior fiind reînhumat în 1983 într-un mormânt la fel de clar identificabil, al familiei². Practic, după dosarul realizat de Părintele canonic Silvestru Augustin Prunduș din 1983 (!), după vizita Papei Ioan Paul al II-lea la mormintele Martirilor în București (8.V.1999), decidenții Diecezei de Cluj-Gherla nu au manifestat un interes deosebit în explorarea mormântului lui Iuliu Hossu (la Cimitirul Bellu Ioan Paul al II-lea a fost ghidat de PS. Virgil Bercea, episcopul Orăzii Mari). Un interes sporit l-a arătat PS Mihai Frățilă care a oficiat periodic servicii divine la mormântul cardinalului³.

² Prunduș, Silvestru Augustin - *Mormântul Cardinalului Iuliu Hossu : exhumare și reînhumare*, s. I, (Cluj-Napoca), 2008, 47 pagini, cu facsimile, accesibilă și la Biblioteca Centrală Universitară din Cluj.

³ De pildă putem accesa Comunicatul Arhidiecezei Romano-Catolice de București, la adresa cibernetică: <https://arcb.ro/website/2018/11/23/bucuresti-25-11-2018-slujba-de-pomenire-pentru-card-iuliu-hossu-la-cimitirul-bellu-catholic/> : ” **București, 25.11.2018: Slujbă de pomenire pentru Card. Iuliu Hossu la Cimitirul Bellu Catholic**

Duminică, 25 noiembrie 2018, ora 12.00, la Cimitirul Bellu Catholic din București va avea loc o Slujbă de pomenire pentru Cardinalul Iuliu Hossu (1885-1970), oficiată de PS Mihai Frățilă, Episcop greco-catolic de București, informează Episcopia Greco-Catolică „Sfântul Vasile cel Mare” de București. La rugăciune va participa și PS Cornel Damian, Episcop auxiliar al Arhidiecezei Romano-Catolice de București. Episcopii Arhidiecezei Romano-Catolice de București îi îndeamnă pe credincioșii romano-catolici din capitală să participe la acest moment de rugăciune și de cinstire a memoriei Cardinalul Iuliu Hossu, Episcop greco-catolic de Cluj-Gherla, mărturisitor al credinței și martor al Adunării de la Alba-Iulia din 1 decembrie 1918. După Slujba de pomenire vor fi prezentate onoruri militare din partea Brigăzii 30 Gardă “Mihai Viteazul” și se vor depune coroane de flori. Momentul de cinstire a memoriei Card. Iuliu Hossu are loc în cadrul evenimentelor organizate cu ocazia Centenarului Marii Uniri de la 1918.”

- 1) Deși se menționează prezența a altor doi ierarhi (PS. Mihai Frățilă și PS. Cornel Damian) în data de 7.III.2019, care ar fi participat la săvârșirea unui parastas (de rigoare), nu ne este oferită nicio fotografie de grup cu acești episcopi (fotografia apare însă în comunicatul tipărit în revista diecezană⁴).
- 2) Este de înțeles dorința descendenților familiei Hossu, celor ce locuiesc în București, de a avea relicve dela ilustra lor rudă. Dar aici intervine o problemă de fond. Iuliu Hossu nu aparține doar Diecezei de Cluj-Gherla, ci întregii Biserici Catolice, ba chiar și patrimoniului national românesc. Iar în momentul reexhumării acestuia, în vederea beatificării sale, problema relicvelor trece în competența unei Instanțe superioare, Congregația pentru Canonizări (vom reveni mai jos). Întrebare: aveau familia Hossu și decidenții diecezani dela Cluj aprobarea acestui Dicasteriu pontifical de a înjumătăți osemintele ilustrului ierarh?
- 3) Dacă în inexplicabila bunăvoință pentru acest pas (al fragmentării relicvelor) demonstrată de decidenții clujeni putem bănui o *captatio benevolentiae* a familiei, de ce relicvele rămase la București nu au fost expuse în Catedrala Greco-Catolică din Capitală, sau în Biserica Greco-catolică din str. Sirenelor / Acvila unde s-ar fi regăsit în compania relicvelor Fericitului Mucenic , Episcopul Dr. Vasile Aftenie, cu care Iuliu Hossu a băut împreună potirul Pătimirilor? Familia se putea reculege înaintea relicvelor rudei lor și într-o **biserică bucureșteană**, nu doar înaintea cavoului având un interior impropriu, nu-i așa?

⁴ Biroul de Presă – „Reîntoarcerea” Cardinalului Iuliu Hossu la sediul său episcopal din Cluj, in „Viața Creștină”, Cluj-Napoca, 2019, XXIX, nr. 4 (482), p. 16.

- 4) Dacă în cavoul bucureștean osemintele au fost depozitate într-o cutie de tip sicriu / cufăr, sigilată corespunzător, având anexată o fotografie tip carte poștală a Arhiepiscopului, de ce transportul relicvelor destinate Clujului s-a făcut în cutii de carton improprie, provenite parcă de la accesorii de papetărie, birotică sau îmbrăcăminte și nu s-a optat pentru un sîpet corespunzător?
- 5) Care este soarta relicvelor în momentul actual, ele nefiind expuse *venerației publice constante* înaintea credincioșilor?

Avem de-a face cu neglijență sau cu o profanare?

Procese de beatificare în Biserica Catolică se desfășoară după reguli stricte, în acest scop fiind concepute și manuale / tratate pentru îndrumarea postulatorilor, a actanților / inițiatorilor proceselor de beatificare, a episcopilor diecezani implicați în aceste demersuri⁵.

Documentul fundamental în vigoare azi rămâne Codul de Drept Canonic (Latin) *Codex Iuris Canonici 1983* (CIC 1983), care prevede referitor la relicve: cartea IV, partea II, titlul IV, Can. 1186 – 1190, legate de supravenerarea Sf. Fecioare, venerarea sfinților, a icoanelor acestora și a relicvelor acestora. Pentru relicve canonul 1190 prevede: ” *Can. 1190*

§ 1. Este absolut interzisă vânzarea relicvelor sacre.

§ 2. Relicvele importante, ca și cele ce sunt foarte cinstite de popor, nu pot fi în nici un fel înstrăinate în mod valid și nici nu pot fi transferate definitiv fără permisiunea Scaunului Apostolic.

*§ 3. Dispoziția § 2 este valabilă și pentru imaginile care într-o biserică, sunt foarteenerate de popor.*⁶

Odată cu promulgarea noului Cod de Drept Canonic Latin (CIC 1983) Papa Ioan Paul al II-lea a promulgat o Constituție Apostolică ”*Divinus perfectionis magister*” (25.I.1983) care detaliază regulamentul proceselor de beatificare și canonizare,

⁵ Rodrigo, Romualdo – *Manuale per istruire i processi di canonizzazione*, Roma, Institutum Historicum Augustianorum Recollectorum, 1991, 388 p.; Veraja, Fabijan – *Le Cause di Canonizzazione dei Santi*, Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana, 1992, 190 p.

⁶ *Codul de Drept Canonic. Textul oficial și traducerea în limba română*, Iași, Ed. Sapientia, 2004, p. 731.

actul juridic fiind urmat de un document redactat de Congregația pentru Canonizări și aprobat de Papă ”*Normae servandae in inquisitionibus ab episcopis faciendis in causis sanctorum / Norme de respectat în procesele diecezane în cauzele de canonizare*” (7.II.1983), urmat de un *Decret General* (7.II.1983) referitor la cauzele care depind deja de Congregația pentru Canonizări⁷. În cazul relicvelor se prevede explicit : ” Aceleiași Congregații îi revine dreptul de a decide asupra a tot ce se referă la autenticitatea și conservarea relicvelor” (*Divinus perfectionis magister*, titlul II, par. 3, alin. 2)⁸. Aici nu ne referim la relicve pentru uzul devoțiunii private , ci la relicvele mari, importante, ale fericitilor și sfinților,cum este cazul scheletului cardinalului Iuliu Hossu care de altfel are și faima unei personalități istorice. Deci renumele său public este răspândit. S-a cerut aprobarea Congregației pentru Canonizări în vederea înjumătățirii scheletului Cardinalului și a ulterioarei manipulări a fragmentelor osoase sau nu? Dacă aprobarea a fost cerută și acordată, a fost înștiințată Congregația de soarta ulterioară a relicvelor dela București și dela Cluj? Vorbim totuși de un Fericit al Bisericii Catolice, nu al vreunui episcop, sau al unei familii, fie ea cât de ilustră...De remarcat că familiile regale sau imperial din Europa, care au avut membri canonizați oficial de Sf. Scaun, nu și-au permis manipularea ulterioară, *ad beneplacitum*, ale relicvelor rudelor lor canonizate ci le-au încredințat custodiei eclesiastice, respectând dispozițiile autorităților canonice.

Recunoașterea canonică a mormintelor / relicvelor unui candidat la beatificare se face respectându-se câteva măsuri clare, fiind asumate jurămintele participanților, de a îndeplini corect, atent, sarcinile lor de a relata întregul adevăr și întocmirea unor acte și procese verbale adiacente⁹. Nici medicii, nici experții laici nu sunt scutiți de jurământ, nici de semnarea sau contrasemnarea actelor

⁷ Veraja, Fabijan – *Le Cause di Canonizzazione dei Santi*, Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana, 1992, *Divinus perfectionis magister* la pp. 149-163, *Normae servandae* la p. 164-177, *Decretul General* la p. 178-181, text bilingv latin italian. Amînut picant: ultimele două documente sunt contrasemnate de arhiepiscopul Traian Crișan, atunci Secretar al acelei Congregații.

⁸ Veraja, Fabijan – *Le Cause di Canonizzazione dei Santi*, Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana, 1992, p. 157.

⁹ Rodrigo, Romualdo – *Manuale per istruire i processi di canonizzazione*, Roma, Institutum Historicum Augustianorum Recollectorum, 1991, p. 123-134, pentru formulare p. 279-285. Sunt prevăzute inclusiv documentele și modul , inclusiv tipul de ambalaj (tub zincat) în care acestea sunt introduse în noile recipiente ale relicvelor (sicire, sipăete, etc.). Oricum, altceva decât cutii de carton.

adiacente. Conform documentelor anterior amintite medicii și anatomopatologii participanți la identificarea și recunoașterea relicvelor , după ce în prealabil li s-a luat jurământul pentru îndeplinirea exemplară a oficiului lor, trebuie să precizeze natura intervențiilor lor, ce tip de substanțe conservante au folosit (dacă era necesar), cum au tratat relicvele, etc. Chiar și echipa de tehnicieni (gropari, zidari, etc.) trebuie să depună un jurământ similar și să semneze actele finale. Oare s-a procedat astfel în cazul relicvelor lui Iuliu Hossu? Din comunicatul tipărit în revista eparhială suntem asigurați că da¹⁰. Atunci de ce nu s-a publicat un volum corespunzător, cum s-a procedat în celelalte dieceze?

Iuliu Hossu **dorise** să fie îngropat la Cluj, în mijlocul turmei sale. Pe când își putea păstori credințioșii în dieceză a construit un cavou pentru el și familia sa în Cimitirul Central (Hatszongárd) în care își duc somnul de veci un frate și nepoții din partea acestuia. Rudele, apropiații, ba chiar și turnătorii care raportau Securității orice detaliu aflat despre Arhiepiscopul știau acest lucru, iar împiedicarea ducerii la bun sfârșit a ultimei dorințe a Episcopului Martir a fost îndeplinită cu cinism de către Departamentul Cultelor , Securitate și acoliții acestora¹¹.

Ceeace nu s-a putut împlini în timpul prigoanei se putea desăvârși după 1990. Existau și există câteva modele procedurale, provenite din partea unor episcopi greco-catolici nu doar cu dragoste de trecutul diecezelor lor ci și cu simț gospodăresc, dar fără prea mari veleitarisme intelectuale.

Astfel la **Blaj, în Arhidieceză**, toți ierarhii au fost reînțumați în Capela Institutului *Recunoștinței*, mitropolitul Athanasie Anghel fiind reînțumat în Catedrală (alături de Episcopul Ioan Inochentie Micu Klein și de Cardinalul Alexandru Todea). Blăjenii și nu numai ei pot lua contact nemijlocit și punctual cu istoria multicentenară a Mitropoliei Greco-Catolice din România.

¹⁰ Biroul de Presă – „Reîntorcerea” Cardinalului Iuliu Hossu la sediul său episcopal din Cluj, in „Viața Creștină”, Cluj-Napoca, 2019, XXIX, nr. 4 (482), p. 16.

¹¹ Soica, Sergiu – *Cardinalul Iuliu Hossu în dosarele Securității*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2016, 782 p., mai ales pp. 721-724, odată cu moartea arhiepiscopului și stabilirea locului de înțumare agitându-se informatorii „Miron Gusti”, „Sergiu Vasile” și „Demeny” (Francisc Zudor).

La **Oradea**, odată redobândită Catedrala Sf. Nicolae, cripta a fost restaurată și curățată, PS Virgil Bercea reînhumând osemintele Episcopului Mărturisitor Iuliu Hirțea și a altor preoți meritoși în cripta Catedralei. Din nefericire nu s-au putut identifica până acum cu certitudine osemintele Mucenicului Valeriu Traian Frențiu (exterminat la Sighet).

La **Lugoj** PS Alexandru Mesian s-a îngrijit din timp ca osemintele Arhierelui Mărturisitor Ioan Bălan să aibe un mormânt vrednic, mormintele antecesorilor actualului ierarh fiind corespunzător întreținute.

La Cluj vechea Catedrală Greco-Catolică, fostă biserică a Minorităților (Franciscanilor Minori Conventuali) are o criptă încăpătoare (cel ce scrie aceste rânduri a vizitat-o), unde se găsesc destui *loculi* (locuri de înhumare tip cavou) neocupați. Cu eforturi financiare reduse se putea restaura și curăța cripta, reamenaja accesul în interior și s-ar fi putut organiza reînhumarea Episcopilor Ioan Alexi (îngropat în Cimitirul din Gherla, în capela funerară, mormântul fiind în permanență obturat de catafalcul de resort), Ioan Szabo și Vasile Hossu (din vechea catedrală unită din Gherla, în posesia Bisericii Ortodoxe, mai mult decât doritoare de a scăpa de prezența unor arhierii greco-catolici care mărturisesc în timp despre raptul din 1948), Arhiepiscopul mărturisitor Ioan Chertes (îngropat în Cavoul Bazilitan din Cimitirul Mănăstur Cluj, ierarhul neavând prea multe de-a face cu ordinul monahal respectiv), chiar și Episcopul mărturisitor Emil Riti (aflat în Cimitirul Municipal Gherla), care în ciuda unor greșeli a fost o prezență activă în clandestinitate, având 14 de pușcărie la spate, și desigur arhiepiscopul *ad personam* George Guțiu, tot cu 14 ani de temniță pentru credință. Ca și la Blaj, Lugoj sau Oradea, s-ar fi putut amenaja o criptă cu arhierii de altădată sau de acum ai eparhiei de Gherla și de Cluj-Gherla, în urma beatificării lui Iuliu Hossu Catedrala veche devenind un neîndoios loc de pelerinaj. Mai mult, se demonstra continuitatea istorică a Episcopiei din 1850, anul real al fondării acesteia prin rescript imperial, 1853 fiind anul preconizării pontificale. Cu atât mai mult cu cât vechea Catedrală trecuse printr-un proces de restaurare acum vreo 5, 6 ani...

Dar pe cine deranjează prezența unui episcopat greco-catolic mai mult decât centenar în Cluj? Cui nu-i convine existența unui episcopat cu o istorie de 171 de ani?

À propos, Catedrala Ortodoxă a fost finisată sub păstorirea Mitropolitului Bartolomeu Anania, care a dispus și restaurarea completă, măiestrită, a criptei Catedralei, credincioșii putând să se reculegă la mormintele arhierilor Nicolae Ivan, Teofil Herineanu și Bartolomeu Anania....

Prezența relicvelor integrale ale lui Iuliu Hossu la Cluj ar fi fost astfel un izvor de haruri pe care iată, unii, din rațiuni oculte (tenebroase ?) nu-l doresc.

Chiar și relicvele rămase (înjumătățite) ar fi trebuit expuse permanent venerației publice într-o raclă corespunzătoare. Dacă anul trecut (2020) în timpul molimei și al carantinării clericilor ortodocși au făcut un pelerinaj cu Icoana Maicii Domnului dela Nicula prin oraș, aducând mângâiere credincioșilor, după cum în alte localități s-au scos relicvele sfinților în același scop, și la Cluj s-ar fi putut face un pelerinaj cu racla Fericitului Mucenic Iuliu, aducând consolare sufletească credincioșilor amărâți. N-a fost să fie. Mai mult, în revista diecezană au apărut comunicate care puteau induce ușor în eroare pe credincioșii neavizați. Odată cu inaugurarea statuii Arhierelui (30.XI.2018) în fața vechii Catedrale, se anunța triumfal „ Cardinalul s-a reîntors acasă la Catedrala sa din Cluj-Napoca”¹², ca și cum osemintele sale ar fi fost reînhumate în biserică. Printr-o simplă statuie, reușită de altfel, cineva nu se întoarce acasă. Vorbind de o față bisericească care și-a asumat plener pătimirea pentru **integritatea** Credinței Catolice,(deci implicit mărturisind și supraviețuirea sufletului după deces, și învierea corpului) Iuliu Hossu nu și-a părăsit episcopia niciodată, nici măcar în timpul detenției. *Memoriile* sale o dovedesc cu prisosință...

Ulterior, odată cu transferul a jumătate din relicve s-a dat comunicatul pe care l-am citat anterior, avînd tot un titlu triumfal „*Reîntoarcerea*” *Cardinalului Iuliu Hossu la sediul său episcopal din Cluj*. De câte ori s-a reîntors Cardinalul acasă? A fost necesar să se publice un interviu cu ierarhul diecezan, în care acesta preconiza împărțirea relicvelor „ în locurile unde Episcopul Iuliu a păstorit”, la Vechea Catedrală din Cluj, la Noua Catedrală (aflată în construcție) din Piața Cipariu și la Biserica din Gherla”¹³, neuitînd a preciza că sunt necesare „racle pentru relicve de

¹² Biroul de Presă - *Cardinalul s-a reîntors acasă la Catedrala sa din Cluj-Napoca*, „*Viața Creștină*”, Cluj-Napoca, 2018, XXIX, nr. 12 (478), p. 11-12.

¹³ Biroul de Presă – *Prea Sfințitul Florentin despre cauza de beatificare a celor 7 Episcopi greco-catolici* în „*Viața Creștină*”, 2019, XXX, nr. 3 (481), p. 14-15.

gradul I”’. Perfect adevărat. Întrebarea este: de ce nu s-au achiziționat aceste racle din timp (eventual chiar dela confrății ortodocși, specialiști în asemenea obiecte), astfel ca relicvele să fie expuse publicului imediat după beatificarea formală? Doar în data de 4.VIII. 2019 (cam târziu, față de începutul lunii iunie!) câteva din aceste relicve au fost expuse venerației publice în vechea Catedrală¹⁴, fiind ulterior luate de acolo. De ce? Discutând cu unii confrăți, s-a invocat lipsa de securitate, teama de furt, etc., fapt firesc dacă ne gândim că nu s-a plănuțit nimic înainte de beatificare pentru expunerea acestor relicve.

Nu doar relicvele i-au fost profanate, ci și *Memoriile...*¹⁵

Prea multe lipsuri și scăpări, prea multe...

De ce acest interes pentru relicvele Fericitului Arhiepiscop Iuliu Hossu ? Cel ce scrie nu este rudă cu familia respectivă, nici nu aparține diecezei de Cluj-Gherla. Răspunsul sumar e simplu: pentru a se evita profanarea lor, profanarea atrăgând mânia Divină!

Noi, credincioșii aparținând Bisericii Apostolice (fie Catolică, fie Ortodoxă, fie Orientale) cinstim și venerăm relicvele, având temeuri și porunci ale Sf. Scripturi în acest sens. Dacă chivotul Sinaitic era înfricoșător la manipularea lui (vezi *ad libitum* cărțile Vechiului Testament), dacă oasele profetului Eliseu (Elisha) înviau morții (2 Regi 13: 21), dacă umbra Af. Apostol Petru dădea tămăduire (Fapte 5:15), baptele și șorțurile Sf. Pavel având același efect (Fapte 19:12), avem

¹⁴ Biroul de Presă – *Moaștele Fericitului Episcop Iuliu Hossu au fost venerate în Catedrală*, în „Viața Creștină”, Cluj-Napoca, 2019, XXIX, nr. 8-9 (486-487), p. 6-7.

¹⁵ Memoriile Cardinalului Iuliu Hossu cunosc (deocamdată) două ediții în limba română. Prima este cea relevantă, apărută în 2003: Hossu, Iuliu – *Credința noastră este viața noastră. Memoriile Cardinalului Iuliu Hossu*, Cluj-Napoca, Ed. Viața Creștină, 2003, 496 p. Pe lângă textul Memoriilor volumul conține o *Notă asupra ediției* (Dna. Letiția Gavrilă), p. 5-12, *Un testament de suflet, o mărturie de viață* (Episcop Florentin), p. 13-18, *Episcopul Iuliu Hossu, un suflet pentru Cristos* (S.A. Prunduș și Alexandru Nicula), p. 19-23, *Episcopul și Cardinalul Iuliu Hossu – Martir al Bisericii și al Națiunii Române* (Ioan Bota), p. 25-29, *Întrebări obsedante* (Ioan V. Botiza), p. 31-32 și postfața *Un cardinal în tundra de oaie* (Silvestru A. Prunduș), p. 477-495. Preoții care au contribuit la această ediție nu doar l-au cunoscut *personal* pe Arhiepiscopul, dar intervențiile lor conțin materiale anamnestiche și documentare esențiale. Doamna Letiția Gavrilă oferă un studiu dens asupra istoriei editării primei ediții, cu informații de neînlocuit. Ediția a II-a (Hossu, Iuliu – *Credința noastră este viața noastră. Memorii*, Cluj-Napoca, Ed. Viața Creștină, 2019, 448 p.) are doar o prefață a episcopului diecezan, celelalte contribuții fiind eliminate...

deja un argument. dar mai avem și altele. Ereticilor care tăgăduiesc îngrijirea mormintelor și a osemintelor celor „adormiți” le reamintim că porunca era dată și repetată în Vechiul Testament (a se vedea doar Judecătorii, 1, 2 Samuel, Regii, Cronicile), a îngropa pe cei morți fiind o faptă meritorie (Tobit 2: 7, 12:12). Iudaismul de altfel și în zilele noastre acordă un respect sacralității corpurilor decedaților, chiar dacă apare impuritatea rituală¹⁶. Prea ușor se uită că noi, creștinii, în urma Sf. Botez (Mikva Kadisha) și a primirii Sf. Mir avem trupurile *sfințite și consacrate* (aviz celor ce ignoră faptul, creștinii nominali...), deci impuritatea vetero-testamentală dispăre. Dacă osemintele sfinților sunt purtătoare de har (sfinții reușind suprapunerea dintre virtualitatea lor și realitatea cotidiană), trupul fiind mai mult decât batista, este și pentru faptul că relicvele sunt **arvuna** (*acconto*) al învierii trupurilor noastre, cu un trup fizic și glorios. Este de fapt singura afirmație categorică din Crez în ceea ce **ne** privește. Simbolul Niceno-Constantinopolitan este fără drept de apel: „ **Aștept învierea morților**”. Nu o credem, ca dogma Sf. Treimi, nu o mărturisim ca unicitatea Botezului suficientă spre iertarea păcatelor, **ci o așteptăm**. Oricare dintre noi așteptând un vehicol de transport **știe** că acesta trebuie să sosească, anumite semnale sau indicii pregătindu-l în vederea sosirii. În gară nu credem că vine un tren care ne privește, nu mărturisim sosirea lui ci pur și simplu îl așteptăm... De aceea onorăm relicvele. Ne aduc aminte de sosirea trenului care ne privește!

De altfel sfinții odată ce ne-au părăsit trupește prin moartea fizică, sunt activi în îndrumarea noastră (vezi 2 Macabei 15:12-16), iar martirii și cei prigoniți pentru cer răzburarea Divină (Apocalipsa 6: 9-11). Mai mult, Dumnezeu le-o promite solemn (Deuteronom 32:43, TM), promite că Sfinții vor judeca împreună cu Iisus Hristos Mântuitorul și lumea, și îngerii (1 Corinteni 6: 2, 3). Pentru zilele noastre sunt reconfortante versetele Psalmului 149: 5-9 care se vor împlini și se împlinesc negreșit. Martirii vremurilor din urmă, din prigoana comunistă și nu numai, printre care se află și Fericitul Iuliu Hossu vor fi judecătorii noștri. Sperăm ca profanarea să fie reparată material și spiritual cât mai repede, până nu este prea târziu !

Marana tha ! (1 Cor. 16:22)

¹⁶ Pentru un studiu serios asupra doctrinelor iudaice a se vedea Lamm, Maurice – *The Jewish Way in Death and Mourning*, New York, Jonathan David Pub., 1969, 265 p.

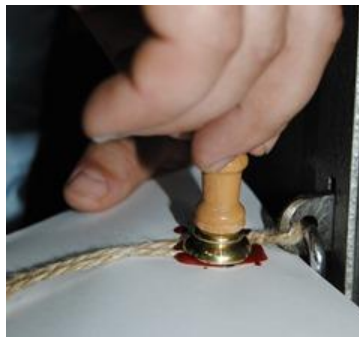
Anexe:

I. Identificarea relicvelor Episcopului Mucenic Dr. Ioan Bălan al Lugojului

„Deshumarea osemintelor episcopului greco-catolic Ioan Bălan”

(<http://www.bru.ro/lugoj/deshumarea-osemintelor-episcopului-greco-catolic-ioan-balan/>)

II. 10 oct. 2013 | [Lugoj](#) |

Biserica Română Unită cu Roma, Episcopia Greco-Catolică de Lugoj a organizat în ziua de marți, 8 octombrie 2013, acțiunea de deshumare pe cale arheologică a osemintelor Episcopului greco-catolic Ioan Bălan.

Delegația condusă de PS Alexandru Mesian, Episcop de Lugoj, care a luat parte la acest eveniment istoric pentru Eparhia de Lugoj și de-altfel pentru întreaga Biserică Greco-Catolică din România a fost formată din: mons.

Angelo Pop, vicar general al Eparhiei de Lugoj, pr. Alexandru Ploștinaru, vicar judecătoresc, teol. Raimondo-Mario Rupp și dl. Cosmin Jivanior. Menționăm că pr. Alexandru Ploștinaru este cel care a fost împuternicit de PS Alexandru să se ocupe special de tot ceea ce presupune și implică procedura de pregătire a actelor necesare ale rămășițelor pământești ale Prea Sfinției Sale Ioan Bălan cât și întregul proces de desfășurare până la aducerea osemintelor și așezarea lor în catedrala de Lugoj.

Întrucât este pe rol cauza de beatificare a episcopului Ioan Bălan, mort în faimă de martir sub regimul comunist, alături de ceilalți episcopi ai Bisericii Române Unite, s-a primit autorizația de deshumare din partea Congregației pentru Cauzele Sfinților, cu mențiunea să nu i se acorde titlul de „sfânt” sau de „fericit” ci doar titlul de: „servul lui Dumnezeu”.

Așadar exhumarea administrativă a osemintelor arhierelui Ioan Bălan avut loc în cimitirul Bellu catolic, în cursul zilei de marți, 8 octombrie, începând cu ora 8:00 și s-a desfășurat cu ajutorul unei echipe de experți arheologi, antropologi coordonată de către d-nul Emanuel Cosmovici.

Înainte de începerea lucrărilor, s-a oficiat un parastas de pomenire în memoria PS Ioan Bălan. Alături de PS Alexandru Mesian și PS Mihai Frățilă, episcop auxiliar și vicar al Bucureștilor au luat parte: mons. Angelo-Narcis Pop, pr. Alexandru Ploștinaru și pr. dr. Valeriu Median.

După oficierea parastasului, PS Alexandru în cuvântul său a mulțumit ÎPS Ioan Robu, Arhiepiscop și Mitropolit de București pentru permisiunea a se putea lucra la deshumarea osemintelor. În continuare a dat citire unei declarații din partea descendenților familiei episcopului Ioan Bălan, prezenți la acest eveniment, prin care aceștia confirmă că mormântul este cel al episcopului Ioan Bălan și de-asemena că familia este de acord cu această operațiune.

PS Mihai a adresat câteva gânduri și a felicitat pe cei care au organizat această procedură istorică de a-l readuce pe episcopul Ioan la Lugoj. „Ne bucurăm” a afirmat PS Mihai „că memoria acestor mari personalități ale Bisericii nu se șterge și avem datoria, alături de crezul interior al Bisericii Noastre, să purtăm înaintea și această mărturie reînnoind și mulțumirea pentru că, iată, în jurul Bisericii sunt persoane care sunt alături și care fac aceste lucruri să devină posibile”.

După parastas s-a rostit rugăciunea pentru beatificare a celor șapte episcopi apoi s-a trecut la dezgroparea mormântului și extragerea rămășițelor pământești. Ulterior, osemintele au fost scoase și transportate la Academia Română, Institutul de Antropologie „Francisc I. Rainer” unde au fost catalogate și fotografiate în prezența PS Alexandru și a membrilor delegației de la Lugoj.

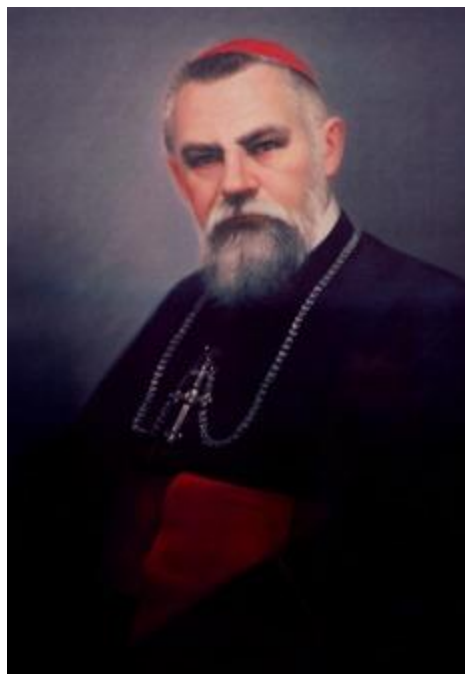
Aducem mulțumiri PS Mihai care ne-a primit cu o deosebită ospitalitate și care a luat parte la întregul proces de deshumare din cimitirul Bellu, fiind alături de noi și împărtășindu-ne din experiența Prea Sfinției Sale pe care a avut-o în urmă cu trei ani când au fost deshumate osemintele distinsului ierarh, episcopul Vasile Aftenie.

Ceea ce preciza Prea Sfinția Sa Mihai în urmă cu trei ani referitor la cazul deshumării episcopului Vasile Aftenie, este perfect valabil și în cazul episcopului Ioan Bălan: „Figurile predecesorilor noștri nu fac decât să ne amintească de mărturia puterii lui Dumnezeu în rezistența Bisericii asupra morții! A culege sau a proteja osemintele celor care își pierd viața pentru Domnul, a le strămuta în locurile unde pot fi conservate este o datorie sacră pentru Biserică. Oasele morților pentru Hristos nu sunt exclusiv în catacombe sau în depărtări, ci, iată, mai aproape de noi ca niciodată!”

Așa cum se știe, pentru episcopii greco-catolici morți în închisorile comuniste este pe rol un proces de beatificare la Congregația pentru Cauza sfinților la Roma. Sperând cu toții, din tot sufletul, să-i vedem cât mai grabnic ridicați la cinstea altarelor, acum s-a făcut recunoașterea canonică a rămășițelor pământești ale unuia dintre ei. Osemintele vor fi depuse în Catedrala Greco-Catolică din Lugoj, în așteptarea finalizării procesului de beatificare care se desfășoară la Roma, la Congregația pentru cauza sfinților.

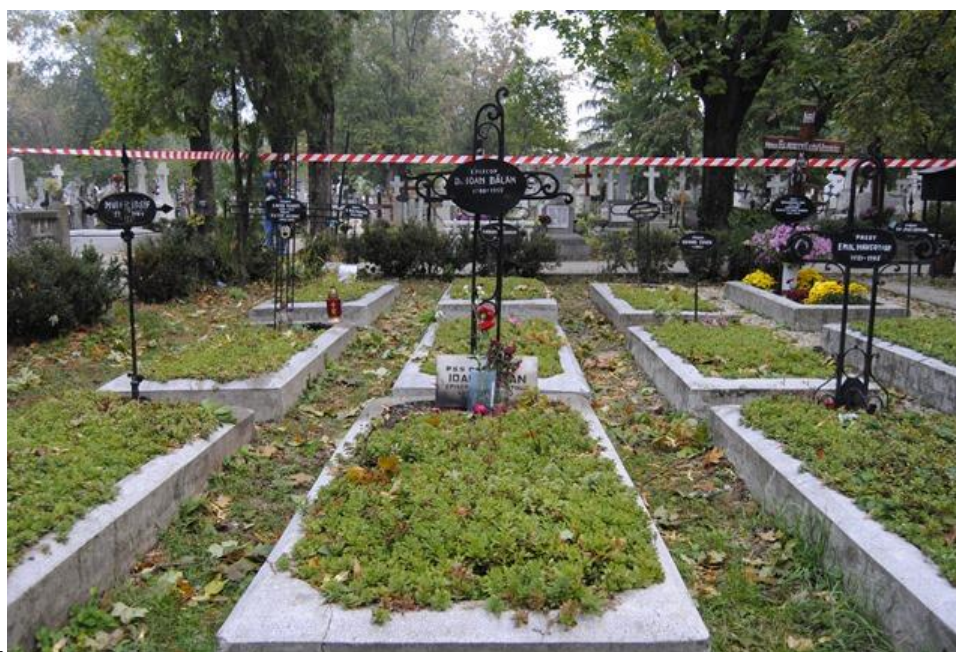
* * *

Episcopul Ioan Bălan s-a născut la Teiuș, la 11 februarie 1880. A studiat Teologia la Seminarul Central din Budapesta. În 1903 a fost hirotonit preot. Și-a continuat apoi studiile la Viena. A revenit la Blaj, iar în 1909 s-a mutat la București, unde se cerea un confesor greco-catolic. În 1919 a revenit la Blaj, unde a fost numit Canonic Mitropolitan, iar în 1921 Rector al Academiei de Teologie Blaj. În 1929 a fost numit delegat în Comisia Vaticanului pentru redactarea Codului Canonic al Bisericilor Răsăritene. În noiembrie 1936 a fost consacrat la Blaj ca și Episcop al Lugojului, în urma numirii Episcopului Alexandru Nicolescu ca Mitropolit. Refuzând trecerea la Ortodoxie, a împărtășit soarta celorlalți Episcopi greco-catolici, fiind arestat pe 28 octombrie 1948. A fost dus la mănăstirea ortodoxă de la Dragoslavele, apoi la Mănăstirea ortodoxă de la Căldărușani (februarie 1949) și de acolo la Penitenciarul din Sighetul Marmației (mai 1950). A fost mutat cu domiciliu obligatoriu la Mănăstirea Curtea de Argeș (1955). În 1956 a fost transferat la Mănăstirea ortodoxă de Maici de la Ciorogârla (lângă București), unde a rămas în izolare până la sfârșitul vieții. Îmbolnăvindu-se grav, a încetat din viață într-un spital din București, în ziua de 4 august 1959. A fost înmormântat în cimitirul Belu catolic. Nu a fost judecat și nu a avut condamnare.

A fost dus la mănăstirea ortodoxă de la Dragoslavele, apoi la Mănăstirea ortodoxă de la Căldărușani (februarie 1949) și de acolo la Penitenciarul din Sighetul Marmației (mai 1950). A fost mutat cu domiciliu obligatoriu la Mănăstirea Curtea de Argeș (1955). În 1956 a fost transferat la Mănăstirea ortodoxă de Maici de la Ciorogârla (lângă București), unde a rămas în izolare până la sfârșitul vieții. Îmbolnăvindu-se grav, a încetat din viață într-un spital din București, în ziua de 4 august 1959. A fost înmormântat în cimitirul Belu catolic. Nu a fost judecat și nu a avut condamnare.

Raimondo-Mario Rupp

III.

În 28.XI.2013, când Episcopia de Lugoj și-a serbat 160 de ani dela preconizare, racla cu relicvele Episcopului Mucenic Dr. Ioan Bălan a fost purtată triumfal în Catedrală (<https://www.infocs.ro/160-de-ani-de-la-intemeierea-episcopiei-lugoj-pelerinaj-agru/>). Deci s-a putut. Onoare Episcopului Alexandru Mesian!

II. La București, recunoașterea osemintelor Episcopului Martir Dr. Vasile Aftenie

(<http://www.bru.ro/blaj/comunicat-privind-recunoasterea-osemintelor-episcopului-vasile-aftenie/>)

Comunicat privind recunoașterea osemintelor Episcopului Vasile Aftenie

12 mai 2010 | [Alba Iulia și Făgăraș](#) |

Urmare a scrisorii de împuternicire 431/10 din 19 martie 2010 a Arhiepiscopului Major, Arhiepiscop de Alba Iulia și Făgăraș, Preafericirea Sa Lucian, Vicarul greco-catolic al Bucureștilor, PS Mihai, a constituit Comisia pentru recunoașterea osemintelor slujitorului lui Dumnezeu Episcop Vasile Aftenie.

Această recunoaștere este regulată, pentru a conserva în vederea procesului de beatificare osemintele arhierului mort pentru credință pe 10 mai 1950, la spitalul penitenciarului Văcărești.

Comisia, împreună cu un grup de experți arheologi, antropologi, în prezenta avocatului Vicariatului, a început exhumarea administrativa a osemintelor arhierului Vasile Aftenie în dimineața zilei de 12 mai 2010.

Osemintele vor fi depuse spre conservare la Biserica greco-catolică Adormirea Maicii Domnului, str. Sirenelor 39, în așteptarea finalizării procesului de beatificare care se desfășoară la Roma, la Congregația pentru cauza sfinților.

Figura de prim ordin în rezistența creștină, citat de altfel în Raportul final al Comisiei prezidențiale pentru analiza dictaturii comuniste, Preasfințitul Vasile Aftenie a fost arestat la București în data de 28/29 octombrie 1948. Se dorea îngenuncherea sa în scopul de a oferi regimului comunist justificarea mascaradei unioniste din octombrie 1948 care a condus la desființarea Bisericii Române Unite, Greco-Catolice, trecerea cu forța la Biserica Ortodoxa a credincioșilor precum și prigonirea episcopilor, clerului și credincioșilor care nu au trecut.

Până în februarie 1949 a fost închis alături de ceilalți episcopi greco-catolici în vila Patriarhiei de la Dragoslavele. A fost apoi așezat cu domiciliu obligatoriu la Mănăstirea Căldărușani până în data de 24 martie 1949, când a fost adus la Ministerul de Interne. Aici a fost anchetat continuu, cu torturi și bătăi, conform colegilor de ancheta care au depus mărturie în publicațiile gulagului românesc, pentru a-l forța să-și părăsească credința.

Conform documentelor din dosarul de la CNSAS, în 25 martie 1950, aflat în beciurile Ministerului de Interne, episcopul Vasile Aftenie a paralizat și a fost dus la spitalul penitenciarului Văcărești unde, în noaptea de 9 spre 10 mai, a murit la vârsta de 51 de ani. A fost înmormântat aproape pe ascuns la cimitirul Bellu Catholic, fără a i se da cinstita și rugăciunile cuvenite Bisericii sale.

Secretariatul Vicariatului greco-catolic al Bucureștilor

În 13.V.2010 osemintele Episcopului Martir Dr. Vasile Aftenie au fost transferate în Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (str. Sirenelor colț cu str. Acvila), expuse venerației publice (<http://www.bru.ro/blaj/asezarea-osemintelor-episcopului-greco-catolic-vasile-aftenie-in-biserica-adormirea-maicii-domnului-din-bucuresti/>)

„ Duminică, 20 iunie a.c., au fost depuse în biserica Adormirea Maicii Domnului din București, strada Sirenelor 39, osemintele episcopului mucenic Vasile Aftenie, mort pentru credință în pe 10 mai 1950 la închisoarea Văcărești.

Osemintele episcopului, deshumate pe 12 mai a.c. , spălate și catalogate două zile mai târziu, au fost așezate ieri, 19 iunie, în patru casete de sticlă și sigilate de Preasfinția Sa Mihai în așteptarea definitivării procesului de beatificare. Casetele au fost depuse și închise într-o cutie de lemn care se află în stânga iconostasului. Ele vor rămâne la biserica Adormirea Maicii Domnului până la restaurarea bisericii vicariale Sfântul Vasile cel Mare.

Astăzi, în prezența PS Sale Mihai, vicarul Bucureștilor, la sfârșitul Sfintei Liturghii s-a celebrat o slujbă de pomenire pentru sufletul episcopului martir.

În cele patru casete se află puținele oseminte care s-au mai păstrat: oasele lungi ale picioarelor, femure, tibii, rotule, resturi de tarsiene și metatarsiene, unghii. resturi mari din calota craniană, dinți, câteva fragmente din oase de la braț, o claviculă.

Cele câteva resturi vestimentare sunt în proces de restaurare. Sunt conservați de asemenea circa 15 saci cu pământ din zona osemintelor care vor fi depuse ulterior spre păstrare într-o urnă de marmură.

Biserica Adormirea Maicii Domnului se află pe terenul de la colțul format de strada Sirenelor cu strada Acvila, sector 5 – la câteva minute pe jos de la piața Arsenal (în spatele poștei Puișor – Romtelecom).

Pentru comunicări privitoare la memoria episcopului Vasile Aftenie sunteți rugați să vă adresați în scris pe adresa Vicariatului greco-catolic de București: vicariatbucuresti@yahoo.com

Secretariatul Vicariatului”. Iată că s-a putut și la București. Onoare Episcopului Mihai Frățilă!

